

M

Kertomus allekirjoittaneen Tutkimus-
sista kivikauden asuinpaikasta Teuvan
kirkonkylän komsin kankaasta kesäkun-
sa v. 1914. Kertomukseen kuuluu 2 karttaa
ja asemapiirrosta, 8 valokuvaa (valok. levyt
telo 3996, 3999-4001) ja H. M. 6673:3-49

Helmik. 5 p. 1914 lähetetyn Vaasan läänin
kuvernöörin virkakirjeen n° 5536 mukana saapui Val-
tion Historialliseen Museoon lähetys sisältävä kivik-
kauden asuinpaikka löylyjä, löydettyt hiedanvedot
Teuvan kirkonkylän komsin talon metsäpaikalta.
Löylyjä oli talollisen Vesteri Tuovilan samasta kylästä.

Kun kivikauden löydöt Teuvalla ovat hyvin
harvinaisia ja kun Fort. J. Ailio on siellä aiemmin
kaivellut otaksuttuna kivikauden kalmistoa
kumminkaan mitään löylyjä tapaamatta, sai alle-
kirjoittanut toimekseen kesäk^u 1914 suorittaa kai-
vauksia komsin kankaasta. Tämän tehtäväni suori-
tin kesäk. 13-15 päivinä. Työssä oli minulla 5 miestä.

Komsin kangas sijaitsee harjun rinteellä n.
7-8 km. Teuvan kirkolta ja 2½ km. Tuovilan sek^ä n. 2 km.
juhalan talosta. Harju kulkee E-W suuntaa ja S
puolelta rajittaa sitä nevanmaa, ent. komsin jäven
vesijätöä. Harju jatkuu W-suuntaan Lappjardin
Möstmarkin eli Myrkyän kylään, E-puolelle taas noin
n. 1 km. matkan kaivospaikalta. Täällä laskevat
komsin jäven vedet järveluoman puolen kautta Teuvan

jokeen, johon ne yhtyvät Koskelassa. Komsin kankaasta N. Kangas on siis aikanaan ollut saarena Fai W-puolella pistävänä niemena. Löytöpaikan S. puolella välittömästi olevan Komsin järven vesi on ollut pieni, sikä 1 à 1½ km S löytökohdalla järven toisella puolella on Rounio-niminen vedenjakaja, joten Komsin järveen ei voi eikä ole voinut laskea mitään lausia uomia eikä puroja. - Nytkin on järvi aivan pieni ja vähävetinen, sikä n. 20 v. sitten on sitä laskettu, kaivamalla n. 300 mlytä laskuojaa, jollain putous teki n. 3 m.

Mitä tulee varsinaisesti itse löytöpaikkaan, sijaitsee se Komsin ja Luhtalan talojen rajalla mutta Komsin puolella metsän rajaa, joka kulkee suoraan N-S. Se alue jolla hieltä nyt on vedetty, on kyseessä olevasta rajasta 12 m. päässä. Paikka kasvaa havumetsää, joka on jonkun verran epätasaista ja mätiäkälkitä kuten metsä yleensä ja kasvoi varpukasveja y.m.s.

Viime talvena vedettiin tällä paikalla hieltä 2-3 viikkoa à 16 kuormaa päivässä. Hieltä ajettiin uuden Tien täytleeksi yli Komsin järven vesijätöalueen. Kahtena viimeisenä hiedanvetopäivänä löytyivät sille ne esineet jotka Kuvernöörin kautta museokke toimitettiin. Esineet olivat olleet pehmeässä keltaisessa hiedassa.

Tutkimuksissani kaivettiin n. 10 q m² suuruisen alue kuopan N:n NW-syrjällä; alueen muoto selviää lähemmin kartasta. Seuraavassa selostetaan työn kuluessa tehdyt havainnot.

Tutkitulla alueella oli maan pinta tasais-ta, vaikka kuoppia, paitsi ruadilla VII F ja VII H, joissa oli muodostunut n. 20 cm. syväinen vajama maahan. Ensinnä poistettiin turve ja sitten kuorittiin maakerroksittain, väliin ruaduittain, väliin linjoittain tai suuremmilla alueilla. Tällöin selvi etä

maa kirkkaka oli muodostunut keuhkaisesta erittäin
hienosta, kivetöimästä ja pehmeästä hiedasta. Pinnä
oli kulttuurimaasta riedä täällä tummempia tai
punaisia täpliä, savastianpaloja ja muita asutus-
merkkejä. Tämä kerros oli useimmissa tapauksissa
20-45 cm. vahvuisia. Linjoissa A ja B ei kuitenkaan ol-
lut juuri lainkaan kulttuurikerrosta ja löydöt siellä
olivat vain isotyisiä kiviä. Hieta- ja savimaan raja
kului NW-SE suuntaan alueen S-päässä. - Myöskin
linja C oli asutusmerkeistä köyhä, mutta siellä E
suuntaan ne yhä kartuivat. Savastian-paloja tuli
runsasta ja värikkeen kulttuurimaa muodosti suu-
rempia täpliä. Etukin linja VI oli vahvan kulttuuri-
rimaan muodostamaa. Lämpökäytös tällä alueella
kartake merkityllä kohdalla (40 cm. syvyydessä) on
sekainen kuin kartogrammista näkyy. Ne näemme etä
asutusalue paikoitteen ulottuu 75 cm. syvyyteen ja on
usein alinna kuopanteissa punaista tulimaata.
Tässä punaisessa maassa ei ollut koskaan savias-
tianpaloja ainoastaan kvartsinpaloja. Kummim-
kin oli savastiankappaleita, nimenomaan kampa-
keramiikkaa aivan kulttuurimaaan pohjakerrok-
sissakin, nim. ruuden VI H E puoleisessa päässä
likaisen värisessä tasarajaisessa kulttuurimaa.

Tulta oli alueella palattua eri paikoissa
noesta ja tuli punaisesta hiedasta päätien. Parvi-
naisia liedensijojia ei kuitenkaan ollut kuin 2,
lahkeksain, ruutujen VI D ja E rajalla. Näistä oli S-
puolinen, no I merkity, nelisivuinen 70 x 80 cm. laa-
juinen. Se alkoi 20 cm. syvyydessä pinnalla tulien
ja oli 20 cm. vahvuisen. Sen alla oli n. 6 cm. vah-
vuisen syvi- ja nokkelos ja sen N puolella oleva
ala oli kirkasta tulimullaa. - Liedensija II taas
oli n. 70 cm. päässä edellisestä N, myöskin 70 x 80 cm
laaja karttaan piirrettyä muotoa ja alkoi 20 cm.

syvässä. Sen muadoksi vain 1 kerros kiviä, suurem-
pia kuin edellisen liestensija, ja kiviä alla oli nok-
kaata.

Ne löydöt mitä kaivauksista Louvin kan-
kaalla saatiin, ovat luettelut 6673:1-49. Tuovilan
taivella samalla paikalla lähettämässä löydöissä
on numero 6562:1-5

Helsingissä, 12 p. syysk. 1914

A. M. Taucher

3996

Teuva Komsinjärvi

-14 a.M.Y.

3999 Teuva, näköalaa järvenii.
tyltä Komxin kankaalle

- 18 A.M.T.

4000 Kivik. asuinpaikka
Teuvan Komsin kaikkale

- 18 a. M. V.

4001

Liedensija Komsin
Kaukaaka, Teuva

- 14 a. M.T.

4002 Liedensija Teuvan Kom-
sinkaankaala

- 14 a. M. T.

4003 Kivikauden asuinpaikka Teuvan
Kosken kankaalla

- 14 a. M. T.

v

4004 Kivikauden asuinpaikka Teuvan
Kosken kankaalla

- 14 a. M. T.

4005 Teuvan Komsinkankaan kivikautine,
asuinpaikka

- 14 a. M. T.

Uonjoon kartasta v.v. 1764, 1765
1803.

Mittakaava m.c.m. = 800 jalkaa

Teuva, Komsin eli Gunn-
lan talon kange-
parista.

Luhtalan
talon
Maata

Komsin
eli Alasen talon
Maata

Vuorelan
Maata

Juha-
lan
Maata

"järvikangas."

hiesaatto-
paikka.

500.
pals-
taa.
muri petstifit

Komsijärvi

Järvikangas

Teuva Kirkonkylän Komsinkankaan kivikauden asuinpaikka
1914 kart. A.M.T.

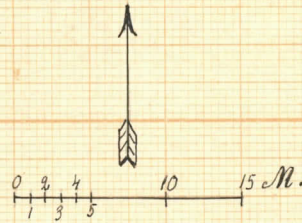
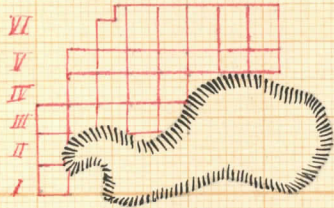
W-B - löylykylä,
C - mää' n. kylä.

Luktalan

palsta

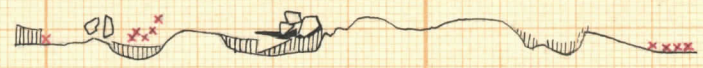
Komsin

A. B. C. D. E. F. G. H palsta

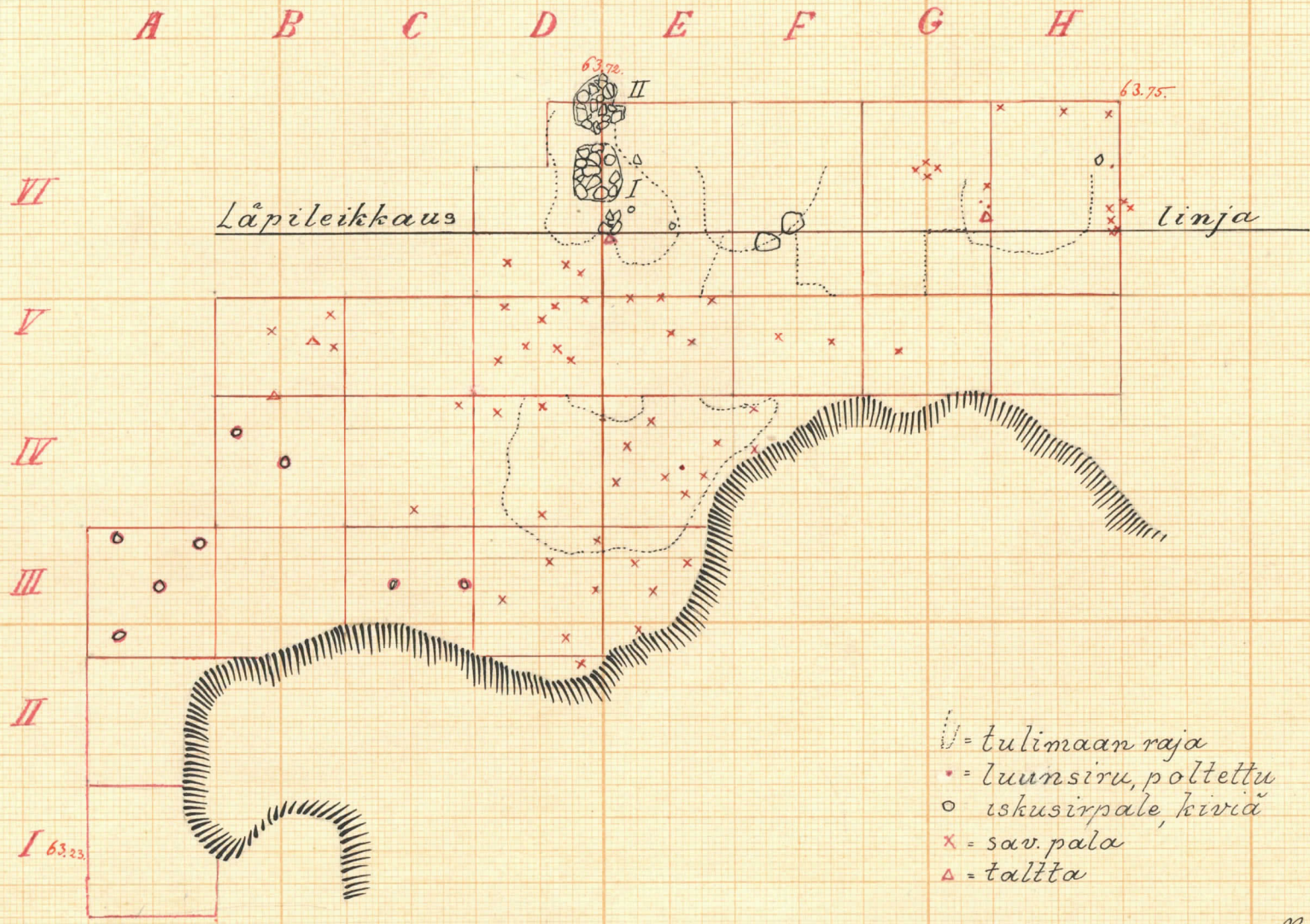
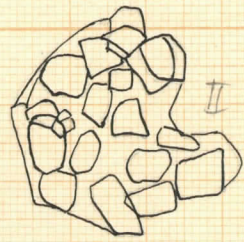

Läpileikkaus

linja

/// = pun.maa
 ● = noki
 ○ = kiviä

U = tulimaan raja
 ● = luunsiru, poltettu
 ○ = iskusirpale, kiviä
 x = sav.pala
 Δ = taltta

0 1 2 3 4 5 M.

63.25 - 63.75 kokeusmitoja yli Farkkavaakivun 0-pisteen (A. Europäisen vaalit. omia v. 1924).